

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația șteiștei arhiepiscopiei Sibiu, strada Măcelariilor 47

Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelariilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articole nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 or., — de două ori 12 or., — de trei ori 15 or., rândul cu literă garmonă și timbru de 80 cr. pentru
să-e care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 4 Octombrie.

Între proiectele, care s'au dat delegației ungurești până acum, se află și respusul la unele rezoluțiuni ale delegației acesteia, votate încă în anul trecut. Rezoluționul, care privește înființarea unei academii militare în Ungaria, i s'a dat din partea administrației militare respusul următor:

„Lipsă de a se înființa o academie militară nu este nici acum nici în timpul cel mai de aproape. Cu toate aceste ministerul comun de resboiu, satisfăcând dorinței delegației a elaborat o programă, după care ar avea să se înființă și organiza un astfel de institut. La proiectul acesta a trebuit să se ia în considerație punctul de vedere al sciencii, cum este el astăzi, tot așa și recerințele pedagogice și sanitare. De basă la preliminarul de spese s'au luat o academie militară după formularul academiei dela Wiener-Neustadt. Statul efectiv ar fi 200 de elevi, reședință academiei în Budapesta. Înființându-se academia trebuie avut în vedere și clădire nouă, care ar costa 1,828,330 fl. Arangarea la început ar costa 318,800 fl., așa că acum ar trebui spre acest sfîrșit 2,147,130 fl. Înființându-se academia bugetul de resboiu ar trebui să se sporiască cu 180,000 fl. pe an. În preliminarul acesta nu s'a socotit acurierarea solului, pe care ar trebui să se clădească academia militară.”

Despre raportul dintre monarhia austro-ungară și principatul muntenegrean se scrie della Cetinie lui „P. Ll.” că principalele muntenegreane călătoresc prin districtele, unde se află internații înguruiți și că călătoria acesta este o demonstrație contra monarhiei austro-ungurești. Scopul acestei călătorii demonstrative a după „P. Ll.” ar fi mai departe a a comunica căpătenilor înguruiți intențiunile țărului și panslavistilor

russi și la dorința expresă a țărului a înde voie să umble nejigniti pe teritoriul principatului, unde le place, și în sfîrșit a le vesti că li se vor restituî armele, care li s'au lăsat, când au trecut preste fruntașile muntenegreane. „P. Ll.” spune mai încoordonă că principale a publicat în foaia sa un prospect despre spesele avute cu cordoanul din timpul insurecției în Erțegovina și cu cei internaționali, numai pentru ca să pună la dispoziția diplomației russesc material, din care să se poată vedea numărul emigranților. Principale ceruse sumele atinse mai sus de la ministru austro-ung. Kálnoky, dar după ce a primit respuns negativ, s'a îndreptat cu cererea către țarul rusesc și acesta i-a săd banii ceruți din cassa sa privată. Corespondentul exprimă temerea, că internații erau vor trece în Erțegovina spre a înmulții numărul înguruiților.

Din Franția vin scrisi cari insuflă grige. Clericali și socialisti se întreacă în exploatarea credulității lucrătorilor. Guvernul republican se dice că a dat de urmă invorbul simpatoarelor de anarchie din dilele din urmă în diverse părți a țării. Guvernul puse la cal și o perchiștiune și judecătore a celor culpați încât a putut pune mâna pe denșii. Dar soții lor liberi au amenințat prin epistolă pe magistrați, și atât magistrații cât și juriu n'au mai voit să continue peatractarea judecătorească. Se dice că Bonapartistii declară că conținează la o revoluție socială, care le va da ocazia de salvă de nou societatea.

În Germania, la alegerile în dieta prusăiană au invins conservativii. Semn că politica economică a lui Bismarck are mulțiaderenți în popor.

Comisia unea dunăreană se va întruni la sedințeile cele mai de aproape. Barere a plecat dela Paris, ca să poată fi de față la deschiderea sesiunii.

Căți va oameni șopteau și despre bunica Berthaldei, despre care se scă că voia să aibă pe Tassilo pentru nevoie sa. Dar denșa era bogată și cu autoritate și nimene, nu cetează să-și pună mâna pe ea.

Berthalda a fost în timpul din urmă atât de veselă, și în aceste dile purta un doliu atât de adunc, încât fu crutată de ori ce bănuială.

Mama Edithie nu era în stare să dea un respuns cum se cade; ea părea cu totul smintită.

Raoul îndepindea iubitei sale moarte servitorile din urmă; el nu se despărță de lângă ea, până ce țărina se aridică pe mormântul ei. Atunci se culca îmbrăcat în patul său, atât de obosit încât nu se putea nici mișca. Un fel de amorfieală mută cuprinse trupul lui apăsându-i și suflând.

Suferințele vremii din urmă i păreau retrase la o depărtare nemăsurată. Gândiu că denușt este un grăuncior de pulvere într-o cere mică, care se largesc devinând o arena nemărginită, mai apoi se măcesc cu in-

Din dieta Croației.

În septembra trecută deputatul David Starcsevics a dat prilegiu la o nouă sedință sgomotoasă. Scanдалul ar fi lăsat dimensiuni mari, dacă vice-presidentul dietei Hrvat nu ar fi detras din vreme cuvântul deputatului Starcsevics, care venise la sedință cu un convoltul de cărți și scrise, ca să dovedească cu ele cum guvernul a „trădat patria croată.”

Deputatul Miskatovics a dat expresiunea convinției, că scandalurile provocate de oponiție în dietă nu fac țărui onoare și de aceea doresc, să se aducă lege, prin care scandalurile în dietă să fie imposibile. Față cu discursul deputatului Folgenovics din altă sedință, Miskatovics susține că pentru Croația nu e nici o rușine, dacă Zsivkovics, capul de secție, în congresul sărbesc, a tras atenție la alegătorilor, cu ocasiunea alegării de patriachi, asupra unui Sérbi, care înaintea Sérbilor a avut mai puțin de trece ca înaintea guvernului unguresc.

Miskatovics desvoală mai departe raportul Croației, către Ungaria, și dice că la 1527 dieta din Cetinie numai de aceea aales rego pe Ferdinand, fiindcă acesta avea drept la corona Ungariei. Pe lângă aceasta Petru Zrinsky, banul, marele bărbat al opozitionei, a numit Ungaria scumpă sa patrie. Oare strămoșii nostri continuă Miskatovics și au iubit mai puțin patria? Oare trădare de patrie este, când un popor care, dacă nu poate exista el de sine, se radiază de altul mai puternic, pentru că în chiplul acesta să se poată întâri și să și poată organiza afericele sale interne? Dacă nisuscă, ca consolidându-se materialicește să devină un centru pentru popoarele sorori de aceeași gîntă? Din considerațiile aceste recomandă primirea proiectului de lege.

David Starcsevics roagă dinca în numele minței sănătoase și în

numele demnităței casei să fie asculțate. Amintesc apoi de una din broșurile lui Vonscina, în care numește bandă de lotri pe acel, ce doresc a fi în legătură cu Ungaria. „Vonscina — continuă Starcsevics — vă caracterizează bine! Numai pagubă că s'a amestecat și el în banda de lotri. În cele din urmă de această nu mă mir. Pentru mine însă este ceva suprinșător, cum s'a putut întâmplă cu un bărbat ca contele Pejacevics să se pună în fruntea unei astfel de bande de lotri și de miserabili (Sgomot mare. Din galerii se aud strigări: Să trăească.)

Presidentul atrage atenția deputatului că trebuie să se exprime mai cunoscător, căci altcum va fi similară propunea să i se detragă cuvântul. Starcsevics: Ceea ce dic și tipărit în broșură. Pentru ce n'ajă confiscat broșura? După aceasta amintesc de o conversație din broșura lui Macanec, după care Vonscina, când i s'a cerut banii pentru un redactor bolnav croat, a dîs: „Crepare-ar!” (La ordine Lă ordine!)

Presidentul: Propun să se detragă deputatului Starcsevics cu-vîntul.

Starcsevics continuă discursul său în sgomot, gesticulând cu mâinile (Intors spre majoritate) Vedeti că Vonscina vă caracterizează bine (Cățără president): Nici Dta nu este mai bun decât cealaltă!

Majoritatea primește propunerea deputatului și lui Starcsevics i se detrage cuvântul.

Schrann exprimă părerea sa de reu că oponiție provoacă scandaluri. Suspectarea cu reacțiunea, cu trădarea și cu alte de felul acesta și nu pierd tot prețul.

Vojnovics, cu provocare la situația nefericită a țării, nu așteaptă nici un bine de la legătura proiectului și nu o primește.

Desbaterea mai departe asupra proiectului se amâna pe altă sedință.

Nu venii la frate-meu, — răspunse ea cu glas adânc, care părea a veni dintr-un momenț, — ci la preotul căci vreau să mă mărturisesc.

Raoul se redică pe dungă patului; față lui obosită trădă o așteptare plină de spațiu.

Berthalda își puse mâinile inclestate pe genunchii fratrelui său și-i lăsa capul inclinat pe mâni mai multe minute.

Nu se putea auzi alt ceva decât respirarea lor.

Raoul privi spre cruce, parcă voia să caute acolo puterea spre a suporta cele ce avea să audă și-i puse mâna pe părul creș al surorii sale. Într-aceste el găndi la acel păr, care-l atingea încă în aceasta dimineață și care acumă zacea sub părment, — dar nu tot! Nu căci o buclă se afă pe părul lui, spre a se îngropă numai de odată cu el.

Atunci Berthalda își înălță capul.

— Trebuie să fie! — începu ea. De ai sci ce-am făcut, nu m'ai atinge, atunci m'ai respingea ca pe o fieră veninoasă.

FOITA.

O rugăciune*

— Novelă.

De Carmen Sylva.

(Urmare.)

Dar opinionea publică nu se mulță cu atâtă, ea nu voia să crede că vre o minune, ci căută să îspitească ce să intenție.

Sfântul scaun judecătoresc a arăstat pe Barbara, și în inchisorile suferite a supus-o la torturi, rupând varga peste ea. Ea nu putu să probeze, că n'a pregătit vrăjuri, beuturi fermecătoare și altele de aceste, cari puteau să fie folosite, dar și străicioase; nu putu să probeze, că în timpul din urmă nimeneam n'a dat de acele; numai aceea nu scia: cui? Fu condamnată la rug și numai pentru aceea nu se execută sentența, căci se speră că prin tortura va da deslușiri.

celul, spre a se largi și mai mult, și eră și eră, până în infinit, până când în urmă dânsul adorm. Părea că a murit atât de linisit zâcea acolo, cu ochii căduși în lăuntru, cu templete și față ca de om bătrân. Resuță atât de lin, parcă voia se încrete; nu și redice mâna secată de pe înimă.

Nici atunci nu se despeță, când noaptea adâncă ușa i se deschide încret și intră o figură învelită, închișând ușa după sine cu luară aminte.

Aceea puse pe pământ o lampă mică; lumina acesteia fugi pe pământ până la pat.

Atunci figura se apropie de pat desvelindu-se. Dar când zâri pe Raoul scoase un strigăt:

— Si tu eşti mort!

Apoi cădu în genunchi însărcină lui și acoperi cu sărutări mâinile aninate în jos.

El își deschise ochii și căteva seconde o privi cu ochi făcăți fără de o recunoaștere.

În sfîrșit el se trezi.

— Berthaldo! Tu săci? Noaptea? Ca un spirit fără linisire!

* „Familia.”

Congresul Economic.

Avea prima sedință publică, după constituirea congresului. Până acum s'a lucrat, și înainte și după ameați, cu o vrednică străduință, în secțiuni ieșenii încep a să interesea de ceea ce se petrece în mijlocul lor. Unele nume cunoscute lipesc cu toate acestea: unde sunt de Vizanti, Drossu și alte nobilimătări ale capitaliei a doua?

Avea multe persoane distinse între noi. Văd pe dd. Hășdeu, Laurian Xenopol, Iacob Negruții etc. Nu mai pomenesc pe comitet. O mențiune onorabilă. Bătrânu Arion a fost astăzi neobosit în secțiunea industriei. Său facut atât de proponer! Trebuia răbdare că să se citoasească și să se asculte toate. Propunerea lui Xenopol Al. în numele unui comisoriu ieșean, a fost cea mai însemnată: a imbrăgiat reorganizarea noastră economică cu multă pricerie, pe toate terenele ce privesc industria A. crea scăolele de meserii, dar aderevă scăole. Ele se fi rezervate numai pentru Români. ... Cetitorul să mă ierte că mă opresc. În loja de lângă scenă, căteva cocoane și un boier o taie în frânțesce. Să fie române?

Membri foarte mulți astăzi: pe trei sute.

Sedintă se deschide; sunt orele 3 1/2. Se citește procesul verbal al se- dinței de eri.

Se citesc adrese nouă de aderare: dela d. Lupascu, București, d. advo- cat Fusea, Ploiești; dela d. Dimancea, d. Dr. Cantemir, Piatra; d. Ciocla Botoșani; d. Boianu, tot de acolo d. Stefanescu, Constanța; d. Virgolici, Bărăgan, și locuștean, București.

D. Minovici ia cuvântul. Timpul de lupte, de restricții nu ne-a dat până acum pace, doar a ne ocupa de organizarea noastră economică. În sfârșit generația actuală și datoare să înceapă lupta pentru eman- ciparea economică, precum generația bătrâna a luptat pentru cea politiceă. Aveam un popor bland, moral; aveam un pămînt mănos și vorba să finem seamă de aceste elemente. E vorba de a stabili un regim economic, care să ne pue în poziție de a trăi prin noi însine. În acest scop ne trebuie, înțâi se întoarcem în sistemul nostru de dări publice, egali- tatea. Milionarul nu plătose astăzi mai mult de cărăsacul. Strâinul e într-o poziție mai avantajoasă. Să despovărâm proprietatea rurală, căci despovărâm agricultura. În acel doilea plan, vine industria. Să nu uităm în această privire, că spre a ne crea o industrie, trebuie să creăm întâi o clasă de urvieri. Acestei clase trebuie să i asigurăm o viață îndestulatoare, că altfel industria noastră va fi năpădită de evrei străini. D. Minovici termină făcând urări de îsbândă întâiului congresului economic român.

H. Dănciu²) ia cuvântul între aplaște.

Domnilor! Împreguriările nami vor permite a sta până la finea acestui congres.

²) Din „România”.

— Eu sunt preot, dice Raoul.

— Să vezi, Raoul, sănături pe cari le putem suporta și sănături pe cari nu le putem suporta.

Raoul privi erași pe cruce, apoi spre biciul de tortură, care zacea lângă ingenuchiatoare și spre petrele pe cari picura sănglele său și pe cari căduse ca mort.

— Să eu n'am putut suporta că Tassilo era al alteia și nu al meu. Să vedă Raoul tu nu scii ce este amorul — și la vorbele acestei un suris ca și o umbră trecu pe față lui, dar Berthold nu lăudă — căci atunci ai înțelege, că aceasta este o putere care invinge toate, care poate să prepadiască înimă, pricerpea și cugetele și care poate să ne intunceze.

Va arma)

Profit dar de ocazie pentru a dice și eu un cuvânt, pentru a arunca și eu un grăunte în această brazdă a viitorului nostru economic.

Să termină manevrele dela Bărălad; să începută o mișcare în lași. Acă ca și acolo preparațiune pentru luptă. Acolo luptă cu sabia și cu pușca; acă cu compasul și cu căntarul. Acă ca și acolo, o luptă națională: dorul Românilui de a trăi prin sine.

Dar pentru a ajunge la acest mărăț act de maturitate, de viață individuală, de încredere în fortele noastre organice, a reburuit să învețăm multă de dasală străină. Le mulțumim pentru învețători. Mulțumim mai întâi vecinilor, care nu au îndemnat a pune mâna pe armă, căci peste astăptare și chiar peste doria lor, nu a făcut să arătăm lumii că nu ne batem mai rău de cădени, dar nu mai bine. Evrei, pe de altă parte conducători comeriului român. De acum să ne lasă în pace. Drept mulțumirea le remâne măngăierea de a fi încolțui pri-nicea urmării tot atât de destepri, tot atât de ager, dar cu mult mai... mai... mai cu puține falimente. În scurt se la resboiu fie în negoț, ne-a soisit timpul de a fi stăpâni la înaintarea acestei opere mărăț (aplaște nefărăsite).

Se dicea altădată că Româniul nu poate fi soldat. Acum se pretinde că el nu poate fi meseriaj sau negustor. Apoi de la Griviță am luat' de la pagină; vom mai lua de pagină și pe calea Griviță. Să vă spun o anecdote. *Se non vera, e ben trovata*. Nisec precepui Evrei, plângându-se de bății Olteni veniți acă să le facă conurență, dicău cu supărare: „chinchirea, chinchirea, dar ce cauță chihital la brâu!” Ce cauță? Să trăiască Olțul! O națiune și viață numai atunci, când se înveră de o potrivă bine și cumpăna și cufitul. Virtutea ostășească trebuie să meargă braț la braț cu spiritul industrial.

V-am spus la început, că acest congres mi amintește manevrelor dela Bărălad. Pilo- nul n'a permis acelor manevre a se desfășura în toată splendoarea lor; dar a fost de ajuns o dă, o singură dă, pentru ca oaspeții militari din jîrile cele mai civilizate să admire mica optire română, prevestindu-i un mare viitor. Nici acest congres nu poate să dureze mult. Să nu ne amăgim a crede că într-o sau două zile să fi în stare a atinge măcar în treacăt nenumărate probleme ce ne împresură. Dar o dă, dlor, o singură dă ne ajunge ca să punem pietre la înfundărea, în fie care districtă a căt un comitet părțună de trebuințele și insuflețile de dorințe noastre, toate comitetele lucrând apoi cursul anului, culegând observațiuni și experiențe, adunând lumine pentru viitorul congres.

Terminând, imi aduc aminte de o placută sarcină. Amicul meu, d. Aurelian, eminenteconomist român al cărui loc ar trebui să fie între fruntașii acestui congres regretă că nu poate de cără să trămăji de departe orările sale, rugându-mă să vă ofer din partea importantă lucrare inițială! Cum sună poate funda industria în România. O depus pe birou în trei exemplare.

Si fiindă vorbesc de un ministru, numele unui alt ministru vrând-nevrând îmi tresare în memoria. Pe când capitală Moldovei îmbrățează cu căldură pe micuț Olteni că de fericit ar fi acest congres devedea în sinul său de marele Oltean, a cărui înuiu a răspuns totdeauna cu entuziasmul sării ce cugetare românească!

Dar trebuie să sfîrșești, și voi sfîrșești anume prin două învețăminti din istoria noastră națională.

De căte ori un pericol comun a amenințat România toți Români au fost unii, ei au reușit totdeauna.

Acestă două mari învețăminti istorice să resumă într-un vechi proverb românesc, un proverb puțin estetic, dar de o energie aderevătomeritică. Tărâul nostru zice: „unde scuipă un singur om, se usucă, unde scuipă un sat întreg umbă moară.” Noi ne plângem că moara românească numai umbă, copleșită de buruene evrești; ei bine săi mai scuipă unul căt unul, ei să scuipă satul întreg.

D. dr. Zaharescu (București) vorbesc în numele societății „Furnica”.

Membrii acestei societăți vor căuta și ele să adauge un grăunte la întemeerea industriei naționale. (Apelaște). Ele vor avea în vedere industria casnică. O mișcare să începută deja în acest sens, dela tără la oraș, până la tron. Regina însăși a schimbat hainele de bal, cu haine naționale (aplaște). Progresul să aibă loc; M. S. Regina a înființat școala Elisabeta Dosmană, unde nu se confectionează de căt costume naționale. Această înșeu nu erau de ajuns, trebuia un fond care să ajute această mișcare. În acest scop s'a înființat soc. „Furnica”. Ea a deschis un bar în București și nu va face ca furnica din fabulă, care a lăsat pe bieul grei să piară de foame, ci va înființa noi bazaruri, începând cu Iași. Doamne și d-nii români pue și umărăii la înaintarea acestei opere mărăț (aplaște nefărăsite).

D. Troteanu salută această întrunire a comercianților și industriașilor ca una din cele mai mari sărbători naționale. Să nu uităm în luptă începută, că instrucția face pe om și omul pămîntul. Ultimile d-sale cuvinte sunt în fine pentru scăole. Înălțarea lor să măntuirea noastră. Să lucrăm cu toții pe această cale, căci numai în acest chip putem scăpa de inimicul nostru și ai lumeni în treză (aplaște). Să dea Dumnezeu că lucrarea acestui congres să fie de bun augur. D-sa încheie cu să trăiască MM. LL., să trăiască România, și... aici face o eroare de sigur nevinovată în loc a dica „trăiască amicii ei (ai României)“ dice: trăiască amicii mei. (ilaritate urmată de aplaște).

Nici un păcat!

D. Xenopol. Pe d-sa la adus la acest congres în instințul pro- gresului. Ne va lumina asupra acestei pericole. Munca agricolă e cea mai grea: pe ea și a aleșilor teare noastre și ea cea mai puțin respinsă. Cea mai ușoară și mai bine compensată e a comercianțului. Noi lucrăm, cu sudori grele, pentru comersanții străini, suntem reduși în starea de ađi, a fi dată Europei. Acesta e pericolul. De 5, 6 ani exportul nostru e mai mic de căt importul. Rezultatul e, că și proprietarul să imprumută și ipotecează moșia. Cui le împotrcă? Banchirilor care sunt străini. Ne vindem tără la străin, și să băgăm de samă, că cine perde economicește o țară, o perde și politicestă — Cuptulul ne-a ajuns la os; suntem copleșiti. Aceasta ne-a sărăcată astăzi aici. (aplaște). Ne-am de primis cu o civilizație falsă și co- sistioare. Măntuirea e în introducerea industriei și comerțului.

Ceea ce nu poate căștiga prin agricultură poporul nostru trebuie să caute a putea căștiga prin aceste în- delniciri. Cine ne-a deservit de ele? Guvernurile trecute, chirurile de boiere, ce se cumpără cu căte doi trei galbeni: pe urmă a venit funcționarismul. Unde este istorul acestui reū? În scăolele noastre cele reale, impro- ductive. Chiar și din scăolele noastre de meserii, comerciale de agricultură încep să răsără funcționari. Si apoi care și nebunia cea mai mare? Că în scăolele comerciale am primit și străini și i-am învețat astfel cum se ne spe- culează. Într-o țară de pensionari și funcționari, libertate însă nu poate fi. Două pericole sunt așa dară, unul exterior, fiindcă ne vindem tără la străini spre a ne plăti datorile și alul intern, că neavem o clasă de comersanți și industriași, suntem în pericol a ne perde drepturile politice.

D. dr. Garoflid vorbesc ca reprezentant al Soc. Cooperativă din Ploiești. Astăzi se face — dice d-sa — a două unire, unirea economică a țării noastre. Voința omului face tot. Să perfecționăm agricultura și să creăm acelie industrie, care sunt legate de ea.

Congresul nu trebuie să infățișeze o râmură singură ci pe toate. Să ne adresăm și guvernului și să îi cerem sprințul în întreprinderea începută. D. Garoflid trece a supra justiție, și se plângă că ea noia e scumpă și taridă. Să rugăm pe guvern să reducă taxele de timbru și să împuțineze formalitățile. D. Garoflid vrea să vorbească și despre administrație.... E întră- rupt, căci a eşit din cercul lucrărilor congresului. O gură rea în propune să strige: trăiască MM. LL. (ilaritate). Vorbitul se rezervă dără eară și pe lângă industrie și cere înca odată să se desvolte întărit cele impreună cu agricultura. Le numără pe rend și lumea mai imblânzită acum, îl aprobă.

D. R. Porumbar: Un vuet de alarmă se aude în toate teatrele. A intrat în casa noastră un inimic, cu atât mai periculos cu căt lucrează pe ne- simțime. Avea, deși începuturi de industrie. De ce nu inflorește însă? Find că se văd fară ajutoare în luptă cu străinii. Ce ne trebuie dără o vastă societate, care să ajute industria noastră. (aplaște). Să se facă pentru lucrătorii români premii și remunerări. Industria mare are trebuia convențională nouă comercială să ţinem seamă de acest principiu. Un exemplu: Abia s'a facut la Bacău începutul unei fabrici de hârtie, și fabrica nemțescă din Zernescu, ca să se facă concurență, a hotărât să înființeze în tără la noi o singură mașină, care să preface pasta de hârtie, preparată la Zernescu, în hârtie. Pasta are să o treacă la noi ca articol brut, ocolind astfel vama, care ar trebui să o plătească pentru hârtie. D. Ștefan Popu- bar își exprimă în mijlocul aplașelor incredințarea, că guvernul va impiedeca o astfel de eludare a legii. Pentru ridicarea industriei minelor, vorbitul cere elaborarea unei bune legi și înlesnirii de capitaluri. Să ne unim cu toții împrejurul același standard, spre a scăpa teare de pericul în găsescă. (aplaște).

Să pomenim și de d. Creangă Umarul doar și cunoscut, și cu umor a vorbit și astă dată. Atât venit să ne vedetă, dice d-sa. Ei bine, ne vedetă; lași sănătăjiv! Români și Bacăul sănătăjiv! Neamul și Fălticenii sănătăjiv! Ce mai săptămă? Dacă nu vom scăpa teare acum, nu vom avea ce să sălam copiilor nostri. De aceea să punem umăr la umăr, să incetăm urile între noi, să ascultăm de capii nostri ca cu toții să ne scăpăm moșia de la evrească.

D. Crăciun vorbesc cel din urmă. Întră aplaștele salei, care începe să se pledeze pentru înființarea de societăți de consumație în toate orașele, cum este deajă una în Bacău, care să nu mai cumpere nimic decât dela Român.

Sedinta se ridică pe la 11%.

Nat.

Varietăți.

* (Avansamentul din No- emvre în armata c. reg.) Să de- numiți cu ocazia acestea 17 generali majori, 40 colonel, 48 loco- coloneli, 76 majori, 452 căpitan, 302 locotenitori, 199 locotenenti, afară de marina, de auditoria, intendanță, medici și alte ramuri ad- ministrative militare.

Între acestea din lista cătă s'a pu- blicat, găsim și un român, pe colo- nelul denumit Teodor Seraciu în reg. de inf Nr. 43.

* (Convocare) Domnii mem- bri ai comitetului Rennunei învețătoresc din districtul Sibiului sunt prin acea- sta invitați la sedință, ce se va întări Vineri în 22 l. c. în locuința presiduii, ulița crucii Nr. 16. Începutul pre- cisă de la 10 ore a. m. Obiectul: Ac- tele aprobată ale adunării generale

trecurte și executarea dispozițiunilor
el. Curenții.

Sibiu în 18 Octombrie 1882

Președintul Reuniunii învățătorilor
gr. or. din Districtul Sibiului.

Simeon Popescu m. p.,

* (În vîntare.) Adunarea generală anuală a despărțimenterii III (Sibiu) al asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român, ce se va ține în acest an — conform conchudenței luate în adunarea generală din anul trecut — în comuna Porțecii se conchidă prin aceasta pe Dumineacă în 24 Octombrie (5 Noembrie) a. c., la care avem onoare să invita pe membrii acestuiui despărțiment și pe toți coi ce se interesează de cultura poporului român.

Sibiu, din ședința comitetului despărțimenterii, întâlnită în 29 Septembrie (11 Octombrie), 1882.

Dr. Il. Pușcariu m. p. Dr. I. Crișan m. p., directorul des. III secret. subst.

* (Foc în păduri.) În dilele acestei nu mai puțin de căt patru foci s-au putut vedea din loc, cum puțiesc pădurile: în munții Orlatului, în munții „Muma” deasupra Cisnădiei și Sadului, în munții deasupra Poșecilor și la poalele Surului. Păguba, nu poate fi neconcepută cu deosebire în cele done locuri mai întâi amintite. Regretăm astfelii de pagube pentru că afară de capitalul ce se mistrează în lemn, mai vînă se societă și consecuențele pustiurei pădurilor, care se manifestă în timp de zile indelungate și în timp de potopuri. Înundările sunt atunci mai făuste decât focul însuși.

* (Foc.) Ni se spune că în Orlat a ars eri aproape două uliți întregi.

* (Se gedinul în pericol.) Dela Sege din seara telegrafează, că în vîrcoateva dile a crescut apa în Tisa unsprădece decimetri. Telegrama aduce mai departe că s'au luate măsurile cele mai serioase pentru asigurarea Sege dinul.

* (A pe mari.) Abia se începuse reparăturile la clădirile, drumurile de fer, drumurile de țeară, stricăte de apele din luna lui Septembrie în Tirolii de meadă și în Italia superioară, și telegramă din Klagenfurt, Meran, Bolzano etc. vestesc puturi nove de ape.

* (Patifianae res). În sfârșit, fiindcă am promis, trebuie să revenim și asupra afacerii provocate de „Refrângerile” din R. Patiță, publicate în Nr. 105 al foaiei noastre la ordinul judecătoriei cercuale din loc. Dacă era în dreptul R. P. a pretinde delă noi publicarea refângerilor sale, judecătorul. S'a publicat în foaia noastră mai întâi o mulțămîță publică. Dl afă de lipsă a atacă mulțămîță publică. La atacul acesta respondă atacata, care a fost subscrise mulțămîță publică, cu care noi am crezut că în coloanele celor angusta ale dia-rului nostru lucrul poate fi încheiat. On judecătorie a fost de altă părere pe care noi, fiind convins că după lege provocatul, eur nu provocatorul, se dă dreptul de a răspunde, cu tot oficium non fallit — nu o împărtășim dar a cărei urmări ne silește acum indirectă a loc unei duplice sub rubrica „loc deschis”. Dar cu aceasta noi declarăm odată pentru tot-deuna controversa încheiată și dacă lucrul nu s'ară pără unei sau altei părți lămurit de ajuns, să refugiu la calea justiției.

* (Diareele din România) car le primim neregulat. „Alegitorul” nu ne mai vine dela 7 Septembrie a. c. Cu diauriul acesta, mai în tot anul, cam pe același timp, o păşim așa, încât o reciprocitate neînțepătură pare că este o imposibilitate. Celelalte ne vin cam a două și a treia dî, a une oreă două poste de o dată. Nă rugăm de toate on. Administrația a cerceta după causele ne-

regularității, care nouă ne aduce pagubă și a le delădăura.

Mai nou.

Belgrad, 30 Octombrie n. Eri a demisionat cabinetul întreg, regele însă nu a primit demisinea. Regale a chemat eri pe fostii ministri Ristic, Miliojevic, ca să se consulte cu dñeșii asupra situației. Din aceasta s'a escat faima, că Risticări ar fi însărcinat cu compuneră unui cabinet nou, ceea ce însă nu s'a constatat.

Loc deschis*

Mult Onorabile Dile Redactor! Dacă dl adv. Rubin Patiță în „Refrângerile” publicate la impunerea Judecătoriei din Sibiu, în Nr. 105 a „Telegraf român” nu avea abilitatea de a-mi imputa, că administrez fară controlă a vereea fondului Reuniunii feminelor române din Abrud, nice la un cas na aveam-să-i mulțămătă spre aceasta ca, pentru cuvintele de adio, adrese înse în „refrângerile săle”. — De oare ce însă atât On. publicului cetățean, că și celui din acest ținut, sănătoare a da deslușiri în aceasta privindă deosebită și pre dl Rubin Patiță a informa mai bine, de altă parte: Te rog Dile Redactor a-mi da în coloanele diariului cel redigeți, ultimul cuvînt în această afacere. —

Este neexactă afirmația dinu adv. Patiță că fondul Reuniunii noastre să administrează de mine, și încă de-

Numai puțin neexactă este și afirmația noastră, că cassiera, și-ar fi dat de-

mușineau. Răținile reuniei noastre probează pre deplin, că Dna Ana Ivăscu, cassiera Reuniunii, administrează a vereea, sau fondul acestei Reuniuni, tot această probează și protocolele Comitatului, că doamna Ana Ivăscu numai și a dat dimisie, ci oficial și lăpușă cu cea mai mare punctuositate și acurateță. —

Este și mai neexactă afirmația de nea credință, că piatra euroasă dela baia „Concordia”, s'ar fi vândut fară de licitație Dli Alessandru Danciu, va se dică în detrimentul Reuniunii. Spre combaterea acestei aser-țiunii tendențioase, mi iau voie a clăduce aci /, în origine, chiar protocolul de licitație care sună astfel:

Prea Onorată Dna Președintă! Conform indrumării primite spre a vinde piatra după un băgas, votată de adunarea generală a societății „Concordia” pre anul curent, în folosul fondului menit pentru înființarea scălei de feteji în Abrud, subscrizul a încercat că aceea să o vândă căt să punte mai bine.

Făcând cunoscută vânderea acelei petri, mi a oferat:

I. Ionuț Nicolae . . . . . 200 fl.

II. Brădean Stefan . . . . . 220 "

III. Macaveiu Macarie . . . . . 250 "

IV. Dl. adv. Alessandru Filip . . . . . 260 "

adeoc două sute găsădeci de florini val. aust., și astăndă acest ofert de mai avantajios, toată piatra produsă și producândă până la finea anului curient, am dispus să treacă în proprietatea oferentului Dn Alexandru Filip adv. în Abrud, eură prețul aceleia ca 260 fl. v. a. am onoare sălăciu, aci sub / spre mai departea competență dispozițione. —

Te rog P. O. Dna președintă a primi expresiunea deosebită mele steme. —

Bucium în 14 Octombrie 1882.

Alessandru Danciu
direct. fod. Concordia.

Acum cred că din actual present se va putea convinge, atât dl Patiță despre contrarul și neadeverul afirmă-

* Pentru cele de sub rubrica aceasta Redacția nu ia responsabilitatea.

tiunei sale, că și On. public esteitoriu despre starea adevărată a lucrului.

Apoi ca atât Domnia-să că și președintul care i-a suflat această afirmație să se convingă că acea piatră, să vândut că se poate de bine, să provoacă la toți Onorabilii consiliști de la societatea „Concordia” că și la concluzele aceleia, în sensul cărora piatra euroasă după un băgas, să, vândut pre anul 1881, numai cu 100 fl. v. a., și nu cu 260 fl. v. a., după cum se vându pietra Reuniunii.

Este dară foarte necorectă pro-

căderei dlui Patiță că se încarcă a

înstrâna de către Reuniune această

societate, căreia-i se poate atribui cel

mai mare merit la ridicarea fondului

Reuniunii, care astăzi trece peste

2000 fl. v. a.

Te asigure că mai departe dele Patiță, că publicul din jurul meu nici decum nu este terorist, și espus a fronturilor, după cum îți place a mă înținut, cînd contră lutreg publicul căruia, ca și mie lăză la înimă numai înaintarea scopului Reuniunii, și aceasta nu este numai o mănu de osmeni, — cu puteri unite, și cu inima curată în cea mai bună armorie, fac tot ce nu mai se poate, pentru ajungerea scopului; și mi place a crede — fară a mă măglui — că acel public nici odată nu s'a adresat la dibacea dtale peană, ca cu ajutorul judecătoriei săi forțezi apărarea intereselor pe calea publicității. Încă privește cealaltă grămadă de peatră, — spre scopul inventat de dta, — cred că ajunge și dechiară simplu, că născocito din vînturi.

Răținind toate inventivile cu pu-

tina manieră, și nobilitatea mie atribuite de către lăudatul dn Patiță, nu pot să cău și vădese și neadeverul principal din următorul pasajul „că până la adunarea sumiței de 45 fl. nici un pas nu s'a făcut, pentru înființarea unui atare fond, și că scriitoricea reuniei din Brașov este mai tardie și cu un an după 1866”. Cătădăvără conțin cuvintele dlui Patiță din acest pasajul constată scriptul Onorabilei Reuniuni a femeilor române din Brașov, aci alăturat în original //, care sună astfel: Nr. 12 1866.

Către Onoratul Comitet filial al Reuniunii femeilor române din Abrud.

În ședința Comitetului R. f. r. din Brașov din 2 Martie a. c. s'a adus la cunoștință și pertractare, decisivul Onor. Comitet filial din Abrud, adus în ședință sa din 26/1 1866.

Comitetul R. f. r. deaică, a primit cu via plăceră, înșințarea despre zeloasa îngrijire a spectacolului Comitet filial din Abrud pentru înființarea unei scăle de feteji în centrul „Munților Apuseni” ceea ce este în adever scopul reuniei femeilor române, corespunzător. Încă pentru mijloacele din care se poate înființa și susține o asemenea societate de feteje în Abrud, On. Comitet nu se dechiară nicăi într-un fel, ci face nu mai întrebarea la Comitetul de aici, ca poate fi sigur de ajutorul promis pe anul 1867?

La aceasta comitetul în ședință menționată an decis a se responde etc. etc.

Brașov în 7/19 Martie 1866.

Atanasia Daciu,
președinta

Așa cred, că aci numai lipsește un comentariu, pentru că Dl Patiță este combătut destul de învederă și pre-depin, prin aceste documente originale și neresturnavere. În fine dle. Patiță să nu te cuprindă nici o mirare dacă o femeie debilă, în corespondințele mele fată de un avocat cum este dta, am avut ceteză de a mă folosi chiar și de concipiente.

Te asigure însă că concipientele se afă aici, și pre timpul balului cu venitul de 45 fl. v. a. și fi sigur că

cunoscutul Dnei tale informator, te-ai indus în eroare, și amendurora vi se poate atribui eroarea ce o comiteții, poreclind de „venetici” pre acelă băță, cari de altmîntre — fie din între noi — au multe de a repara, după atari semenatori de neghîne, din a căror șiruri nu se vede alt ceva, decât o invadare prea intenționată, și mult reu-

ticăoasă. Dar încă te asigure cădăvărătul Patiță, că cu toate calumniile dîlate de felul acesta, născote asupra-mi, ba de te vei incerca a arunca măcar și cu petri în mine, nu mă vei putea să bate, dela calea co-mi am propus, spre ajungerea scopului reuniei noastre în folosul binelui de obște.

Le am de pre disa affirmatul neadever, ei întrucătă Onor. public, ceterior se să poată de verdictul, la carele eu din partemă me supun cu inima curată.

Anna Gall, președ. reu.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

„Limes Dacieus“.*

(Urmare)

In Limite se pot deosebi patru pasagiuri, adecă 1 la Castelul dela Poi na 2. la Castelul dela Pogorjă langă poarta Meseșina, aşa numita Scaloa; 3. la Propugnacul după langă Ar-sura (Nr. 10) și 4. la turnul de pază dela Suvăr (?) (Nr. 20) Celindău era la indoitura Limitei, adecă acolo, unde se trage spre comit. Bihorului, un pasagiu însemnat spre teara locuită de debarbi și verosimil și stația portorii; și al doilea forma poarta cea de frunte, prin care parțea provinciei de către apus și mea noapte avea prelații comerciale cu regiunea transal-lum, respective cu barbarii. Drumul acesta unia Dacia cu Panonia muntenă și verosimil chiar și cu șantul dela Cisorzu (?), eură Scaloa a fost staționată portorii a liniei acestei de comunicări. Al treilea și al patrulea pasagiu servia spre scopuri de mai puțină însemnatate. Strîntarea văii dela Agriș forma de asemenea la Borza un pasajul al Limitei și negreșit cercețările, care se vor face în viitor, vor scoate la lumină urmările castelului de acolo. Gurile riurilor Almaș și Gaura langă Castrul Tihău au și mai deschis.

Pe dinăuntru valului în diferite depărtări, dar tot în linii paralele, se află aşa numitele *castra stativa* a căror sir formă baza strategică spre apărarea Limitei. Castrele acestea prevedea Propugnaculele valului cu custodia necesară, și adecă aşa că garnisoana fis-cărui Castru cu custodia Propugnaculelor situate mai aproape. Castrele aceste stative, care prin un drum stau în legătură unul cu altul, sunt următoarele: 1. Castrul dela Bologa (Resculum), circa 3 Chi-lometri depe de Val, respective de Castelul dela Poiana; 2. Castrul dela Bazna 5/4; 3. Castrul dela Buciumulic 4. Castrul dela Unguraș (Largiana scil. castra) 7/4; 5. Castrul dela Româta 7/4; 6. Castrul dela Moigrăd Záskafalva (?) (Porolissum) 1/4, respective 3/4, și în fine 7. Castrul dela Tihău în Capul Valului 2 1/2 Kilometri. Castrele pentru dificulăți topice trebuia să se facă cca mai departe de Val, adecă sub coasta de către sud și rezărit a muntelui Meseș în valea dela Agriș respectivă langă riurile Crisului și Almașului. Pe culmile anguste ale muntele și aşa nu era loc de Castrele aceste: afara de aceasta erau destul de aproape de Val. Strategul roman, care destină locul Castrelor acestora, n'a gădit că are să vie tim-

* Reprod. din „H. Ztg.”

pul, când să se tragă la închioială că nu sunt făcute de Români, fiindcă castrele nu sunt situate aproape de Vall. Dacă privim mai bine muntele Meseșului vom vedea că altintreanici n'a putut procede. — Întările Porolissului în capul Limitei de către apus și ameațăncopate stau în legătură strică cu el.

(Va urma.)

Loterie.

Sâmbătă în 28 Octombrie 1882.
Budă: 67 61 47 38 25

Bursa de Viena și Pestă

Din 28 Octombrie n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.20	119.10
Renta de aur de 4%	86.95	86.90
Hartie de aur	88.05	88.10
Imprumutul drumurilor de fer ung.	138.50	133.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	90.—	90.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	110.75	110.25
Oblig. de stat dela 1878 de ale drumurilor de fer oriental ung.	94.75	94.50
Obligajumiung. de recompră-pământului	98.75	99.—
Obligajumiung. cu clauză de sortire	96.75	97.—
Obligajumiurbanele	98.75	98.75
Obligajumiurb. temes, cu clauză de sortire	96.75	97.—
Obligajumiurbanele transilvane	97.75	97.75
Obligajumiurbanele croato-slavone	97.70	99.—
Obligajumiuri, de recompră-pământului, din 1878	97.75	97.75
Sorți ungareci premii	117.25	117.25
Sorți de regulării Tisei	109.—	109.—
Datorie de stat austriacă în hărți	76.70	76.50
Datorie de stat anstr. în argint	77.45	77.30
Renta de austriacă	95.40	95.25
Sorți de stat dela 1860	121.25	121.00
Achiziții de banca austro-ung.	83.75	83.00
Achiziții de bancă de credit ung.	297.50	296.50
Achiziții de credit austr.	307.75	306.60
London (pe poliță de trei luni)	119.15	119.20

Nr. 280 [278] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului invățătoresc la scoala confesională gr. or. din Stina se scrie concurs cu termen până la 30 Octombrie a. c. st. v pe lîngă următoarele emolumente:

1. In bani gata 80 fl. v. a.
2. In naturale 40 vici cu grăunțe.
3. 10 Punti de slăină
4. Orgii de lemn 4 din cari se incălătesc și scoala.
5. Punti de lumini 5.
6. Conti de hărte pentru cataloge 3.
7. Cuartir liber în scoala și venit din grădina de pomărit, totă aceste computate în bani rezultă suma de 143 fl.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți să-și astere suplicele instruite după statutul organic subcursului oficiu protopresbiteral în Fizes-Szentpeter cu atestat de calificăriune și că sunt versat și în limba maghiară.

Stina în 13 Octombrie 1882.

Comitetul parochial în contelegeră cu Petru Roșca m. p., ppresb.

Nr. 365. [279] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii invățătorescă la scoala confesională gr. or. din Stena cu terminul până la 1-a Noemvre a. c. st. v.

Emolumente:

1. Salariu anual de 80 fl. dela popor.
2. Cuartir și lemn de foc de ajuns.
3. dreptul pentru un rimătoriu la ghinde.

Suplanții vor avea să îndrepte la cererile lor concursului instruite conform prescripțiilor din vigoare la oficiul protopresbiteral al Cahalmului.

Cahalm, 15 Octombrie 1882.

In contelegeră cu comitetul parochial.

Nicolan D. Mireca m. p., adstr. ppresbital.

Nr. 40.

[271] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de invățători I și II la scoala confesională gr. or. din comună Vinerea protopresbiteral Orestie se scrie a doua cară concurs până în 24 Octombrie 1882 st. v.

Emolumentele sunt; pentru postul de invățător I salariu fiscat 250 fl. v. a. cuartir liber în edificiul scoalei, și lemn de incăldit. Pentru postul de invățător al II la salariu fiscat 155 fl. v. a. cuartir liber în edificiul scoalei și lemnle de incăldit.

Doritorii de a ocupa aceste stațiuni sunt avisati să trimite concurențele instruite cu toate documentele prescrise de regulamentele vigente subcursului comitet parochial până inclusiv 24 Octombrie a. c.

Vinerea în 4 Octombrie 1882.

Comitetul parochial.

Teodor Herlea m. p. președinte.

Nr. 249

[273] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de invățător la scoala populară confesională gr. or. din M. Bretea protopresbiteral Iliei cu terminal până la 17 Octombrie a. c. st. v. când va fi și alegerea.

Emolumentele sunt.

1. În bani gata salariu anual 80 fl. v. a.
2. În bucate 60 ferdele curcuruz a 16 cupe în boame.
3. lemn 3 orgii, din care este a se incălăsi și scoala.

4. Grădină de legumi.
5. Cuartir liber în edificiul scoalei.
- Se potfeste ca concurenții să aibă cunoștință și despre limba maghiară și se căntărești buni.

Cererile instruite conform legilor din vigoare sunt să adresa la subcursul oficiu protopresbiteral.

Gurasada 5 Octombrie 1882.

In contelegeră cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m. p., admstr. ppresbital.

Nr. 392

[272] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea următoarelor stațiuni invățătorescă în protopresbiteral Brașovului II.

1. Cu bările cu salariu anual 413 fl. computându-se și emolumenții cantorali.

2. A patra cu salariu de 125 fl. și anume în bani gata 60 fl. în alte beneficii 65 fl.

Concurenții au să arete și cunoștință limbii maghiare. Cererile instruite cu cele prescrise în regulamentele vigente sunt să se astere până în 21 Octombrie subcursului oficiu protopresbiteral.

Brașov 8 Octombrie 1882.

In contelegeră cu comitetele parochiale.

Ioan Petric m. p., protopresbital.

[274]

[274]

[274]

Nr. 4512 civ. 1882

[276] 1—3

Publicațiuie.

Aduc la cunoștință publică că în locul inginerului, care a lucrat până acum în stațiea comasărei hotarului S. Sebeșului este a se alege alt inginer și aşa pentru alegerea inginerului înlocuitor și în legătură cu aceasta pentru pregătirea preliminarului de spese se pune terminal pe **6 Noemvre 1882 la 9 oare înainte de ameașă în S. Sebeș.**

La aceste sunt invitați toți posesorii interesanți cu adausul că absențarea unuia sau altuia nu impedează per tractarea.

Sibiul în 26 Octombrie 1882. În numele tribunului reg.

Ivan Vasarely m. p., judecătore.

Memorialul

partidei naționale române

compus din înșărcinarea conferenței din Mai 1881 a reprezentanților alegerătorilor români a apărut în limba maghiară română și germană, fie care în edițiune separată și se poate procură **dela Librăria tipografiei archidiocesane în Sibiul** cu prețul de **1 fl.** (și 5 cr. pentru portul postal).

Librăriile se acordă prelungire solvirea comptantă provisorie de 20%.

Colectanții primesc după 10 exemplare unul gratuit.

Comandele în detaliu se pot face mai ușor prin asigurări postale.

Librăria tipografiei archidiocesane.
Sibiul, strada măcelarilor Nr. 37.

A eșit de sub tipă și se află de vândare în toate librăriile.

CĂLINDARUL BUNULUI ECONOM

pe anul comun 1883.

Înțocmit de

D. Comșă și Eugen Brote.

Cu mai multe ilustrații intercalate în text.

Anul VII.

Înțocmit de

D. Comșă și Eugen Brote.

Cu mai multe ilustrații intercalate în text.

Anul VII.

Prețul 45 cr. sau 1 frane (ten).

Editura tipografiei Josif Drotleff.

Tragerea în 5 Ianuarie

a LOTERIEI ESPOZIȚIUNEI TRIESTINE.

1. câștig principal bani gata floreni **50.000**

2. câștig principal bani gata floreni **20.000**

3. câștig principal bani gata floreni **10.000.**

Mai departe

1 a fl. **10.000** — 4 a fl. **5000** — 5 a fl. **3000** — 15 a fl. **1000** — 30 a fl. **500** — 50 a fl. **300** — 50 a fl. **200** — 100 a fl. **100** — 200 a fl. **50** — 542 a fl. **25**, suma

1000 nimeritori 213.550 floreni

afară de acestia alti mulți nimeritori secundari in obiecte de espoziție dăruite de esponzenti.

Pretul unei sorți 50 cruceri.

Comande pe lîngă adausul de 15 cr. spese postale sunt să se adresa la

Despărțemēntul Espoziționei Triestine

Piazza Grande Nr. 2 în Triest.

6—6

Cea dintâi fabrică ung.

de mașine și aparate de stins și turnătoarea de clopote și metal

a lui

Francisc Walser

Filială pentru Transilvania în Cluj, strada Monosturului 12,

recomandă prețuri inalte, curatorilor și epipotilor

turnătoarea sa de clopote, cea mai mare în patrie,

care există de mulți ani, și e proiectată în abundanță cu cele mai

miloace ale tehnicii și corespunde tuturor recerșelor.

Clopotele se toarnă după acorduri armonice de sunetul cel

mai clar argintui.

Mai departe recomandă același bogatul seu deposit de proaste de foc și de grădini, surorbi (pumpe), fântâni de casă și de grădină, intocmeli de scaldă etc.

La dorință, cataloage gratuite și francate.

(232) 17—20